

Įsakymas netenka galios 2014-11-12:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-893](#), 2014-11-07, paskelbta TAR 2014-11-11, i. k. 2014-16608

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. 162 „Dėl statybos taisyklių įregistravimo“ pripažinimo netekusiu galios

Suvestinė redakcija nuo 2004-07-28 iki 2014-11-11

Įsakymas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [78-2212](#), i. k. 098301MISAK00000162

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

**Į S A K Y M A S
DĖL STATYBOS TAISYKLIŲ ĮREGISTRAVIMO**

1998 m. rugpjūčio 31 d. Nr. 162
Vilnius

Vykdydamas statybos techninio reglamento STR 1.01.01:1996 „Normatyvinių statybos techninių dokumentų sistema, jų rengimas ir tvirtinimas“, patvirtinto Statybos ir urbanistikos ministerijos 1996 09 30 įsakymu Nr. 128 (Žin., 1996, Nr. [93-2197](#)) nuostatas,

ĮSAKAU:

1. Patvirtinti ir įregistruoti kaip laisvai pasirenkamąjį statybos techninį dokumentą „Kietojo kuro šildymo krosnių pastatuose įrengimo taisyklės“ ST 8860237.02:1998 (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios RSN 159-95 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“, patvirtinto Statybos ir urbanistikos ministerijos 1995 02 27 įsakymu Nr. 54 (Žin., 1995, Nr. [21-502](#)) 8 priedą.

APLINKOS MINISTRAS

ALGIS ČAPLIKAS

PATVIRTINTA
Aplinkos ministerijos
1998 08 31 įsakymu Nr. 162

**KIETOJO KURO ŠILDYMO KROSNIŲ PASTATUOSE ĮRENGIMO
TAISYKLĖS
ST 8860237.02:1998**

1. TAIKYO SRITIS IR BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Pastatams šildyti gali būti naudojamos uždarojo ir atvirojo degimo (židiniai ir pan., t. y. neribojama šildomojo paviršiaus temperatūra) kietojo kuro krosnys. Šildymas kietojo kuro uždarojo degimo krosnimis gali būti numatomas 1 lentelėje išvardytuose pastatuose.

1 lentelė. Pastatai, kuriuose leidžiama įrengti kietojo kuro uždarojo degimo krosnis

Pastatų paskirtis	Didžiausias aukštų skaičius	Didžiausias vietų skaičius
Gyvenamieji namai	2	-
Bendrabučiai, pirtys	1	25
Poliklinikos, buitinio aptarnavimo įmonės, ryšių, sporto ir administracijos pastatai	1	-
Gamybiniai pastatai su D ir E kategorijų patalpomis, kurių bendras plotas ne didesnis kaip 500 m ²	1	-
Bendrojo lavinimo mokyklos be miegamųjų korpusų	1	80
Vaikų ikimokyklinės įstaigos, kuriose vaikai būna tik dieną, viešojo maitinimo įmonės	1	50

Pastaba. Neatsižvelgiant į eksploatuojamų pastatų aukštų skaičių, leidžiama naudotis juose esančiomis krosnimis, jei jos įrengtos iki atitinkamų krosnimis apšildomų namų aukštingumą ribojančių norminių aktų įsigaliojimo ir jei jos atitinka šių Taisyklių reikalavimus.

Pastabos pakeitimai:

Nr. [151](#), 2002-04-04, Žin., 2002, Nr. 39-1446 (2002-04-12), i. k. 102301MISAK00000151

Lentelės pakeitimai:

Nr. [19](#), 1999-01-18, Žin., 1999, Nr. 13-333 (1999-02-03), i. k. 099301MISAK00000019

2 lentelė. Pastatai, kuriuose leidžiama įrengti kietojo kuro atvirojo degimo krosnis (židinius)

Pastatų paskirtis	Didžiausias aukštų skaičius	Didžiausias vietų skaičius
Gyvenamieji namai	5	—
Paslaugų ir viešojo maitinimo pastatai	5	—
Sporto ir administraciniai pastatai	1	—
Poilsio ir viešbučių pastatai	1	50

Lentelės pakeitimai:

Nr. [151](#), 2002-04-04, Žin., 2002, Nr. 39-1446 (2002-04-12), i. k. 102301MISAK00000151

1.2. Įrengiant krosnis, taip pat privalu laikytis kitų Lietuvos Respublikoje galiojančių su krosnių įrengimu susijusių gaisrinės saugos, higienos, sveikatos ir aplinkos apsaugos, mechaninio

atsparumo ir stabilumo, saugaus eksploatavimo bei energijos taupymo ir šilumos išsaugojimo norminių dokumentų reikalavimų.

2. NUORODOS

[1] STR 2.09 ...1998. Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas.

[2] RSN 133-91. Priešgaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai.

3. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

3.1. **Ardeliai** – grotelės pakuroje, ant kurių dega kuras.

3.2. **Atotrauka** – erdvė tarp išorinio krosnies arba dūmų kanalo paviršiaus ir degios arba sunkiai degios sienos, pertvaros arba kitos pastato konstrukcijos.

3.3. **Dūmtraukis (kaminas)** – dūmų šalinamasis kanalas.

3.4. **Atvirojo degimo krosnis** – krosnis, kurios pakuroje degantis kuras tiesiogiai spinduliuoja šilumą į patalpą.

3.5. **Uždarojo degimo krosnis** – krosnis, kurios pakura degimo metu sandariai uždaroma.

4. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI

4.1. Krosnių šilumos našumas turi kompensuoti skaičiuotinus patalpų šilumos nuostolius: periodinio degimo krosnys – kūrenant dukart per parą;

ilgalaikio degimo krosnys – kūrenant ištisą parą.

Šildant periodinio kūrenimo krosnimis, patalpų oro temperatūros svyravimas per parą neturi viršyti $\pm 3^{\circ}\text{C}$ patalpos temperatūros [1].

Čia ir toliau išdėstytuose reikalavimuose nurodoma, kokioms krosnimis jie taikomi – uždarojo, atvirojo degimo ar abiejų tipų krosnimis, jei tipas neapibrėžtas.

4.2. Didžiausia uždarojo degimo krosnių paviršiaus temperatūra (išskyrus ketinės dangos, durelių ir kitos metalinės įrangos) neturi viršyti:

90°C – vaikų ikimokyklinių įstaigų, gydymųjų įstaigų patalpose.

Kituose pastatuose ir patalpose neturi viršyti:

110°C (ne daugiau kaip 15% bendrojo krosnies paviršiaus ploto);

120°C (ne daugiau kaip 5% bendrojo krosnies paviršiaus ploto).

Patalpose, kuriose žmonės būna laikinai, leidžiama naudotis krosnimis, kurių šildomojo paviršiaus temperatūra aukštesnė negu 120°C , jeigu prie jų yra apsauginiai ekranai.

4.3. Viena uždarojo degimo krosnimi leidžiama šildyti ne daugiau kaip tris viename aukšte esančias patalpas.

Dviejų aukštų pastatus leidžiama šildyti dviaukštėmis uždarojo degimo krosnimis su izoliuotomis pakuromis ir dūmtraukiais kiekviename aukšte, o dviaukščius butus – įrengiant vieną pakurą pirmame aukšte.

Dviaukščių krosnių perdangose draudžiamos degios sijos.

4.4. Stacionarias krosnis reikia įrengti ant atskiro pamato arba gembių, patikimai įtvirtintų pastato sienoje.

Krosnys turi būti mūrijamos iš atitinkamo atsparumo ugniai statybinių medžiagų.

4.5. Bendrojo lavinimo mokyklose, ikimokyklinėse įstaigose, gydymo ir profilaktikos įstaigose, poilsio namuose krosnių pakuros turi būti patalpose arba koridoriuose, kur yra natūraliosios traukos ištraukiamasis vėdinimas ir langai su orlaidėmis (dar žr. 4.6 p.).

4.6. Krosnimis šildomuose pastatuose draudžiama:

a) įrengti oro priverstinio šalinimo vėdinimą, nekompensuojant oro priverstiniu tiekimu;

b) kreipti dūmus į vėdinimo kanalus ar dūmų kanaluose įrengti vėdinamąsias groteles arba prie jų jungti vėdinimo kanalus.

4.7. Krosnys statytinos prie nedegių vidinių pertvarų su dūmtraukiais (kaminais).

Dūmtraukiai (kaminai) leistini nedegiose (kad juose nesikondensuotų drėgmė), iš lauko apšiltintose išorinėse sienose.

4.8. Degimo produktai turi būti šalinami per dūmtraukį (kaminą).

Prie vieno dūmtraukio (kamino) galima prijungti dviejų krosnių, sumūrytų to paties aukšto viename bute, dūmų kanalus. Šiuo atveju bendro dūmtraukio (kamino) viduje turi būti ne plonesnė kaip 120 mm storio, 1 m aukščio pertvara, skirianti abiejų krosnių dūmų kanalus. Pertvaros aukštis skaičiuojamas nuo atskirų krosnių dūmų kanalų sujungimo vietos apačios.

4.9. Dūmtraukių (kaminų) skerspjūviai priklauso nuo uždarojo degimo krosnių šiluminės galios ir turi būti tokie:

140 x 140 mm – krosnių iki 3,5 kW galios;

140 x 200 mm – krosnių nuo 3,5 kW iki 5,2 kW galios;

140 x 270 mm – krosnių nuo 5,2 kW iki 7 kW galios.

Apvalių dūmtraukių (kaminų) skerspjūvio plotas neturi būti mažesnis už nurodytų stačiakampių dūmtraukių (kaminų) skerspjūvio plotą.

4.10. Malkomis kūrenamų uždarojo degimo krosnių dūmtraukiuose (kaminuose) būtina įrengti po du sandarius užkaiščius (sklendes), o anglimis ir durpėmis kūrenamų krosnių – po vieną užkaištį su 15 mm skersmens kiauryme.

4.11. Dūmtraukių (kaminų) aukštis, skaičiuojant nuo krosnies ardelių iki dūmtraukio (kamino) viršaus, turi būti ne mažesnis kaip 5 m. Dūmų traukai padidinti leidžiama naudoti tam tikslui skirtus mechaninius ventiliatorius, kurie įrengiami kamino viršuje.

Dūmtraukių (kaminų) viršus turi būti:

a) ne žemiau kaip 0,5 m virš plokščio stogo;

b) ne žemiau kaip 0,5 m virš stogo kraigo arba parapeto, jeigu atstumas tarp dūmtraukio (kamino) ir kraigo arba parapeto mažesnis kaip 1,5 m;

c) ne žemiau stogo kraigo arba parapeto, jeigu atstumas tarp dūmtraukio (kamino) ir stogo kraigo arba parapeto yra nuo 1,5 iki 3 m;

d) ne žemiau linijos, esančios nuo kraigo žemyn 10° kampu horizontalios krypties atžvilgiu, kai dūmtraukis (kaminas) yra daugiau nei per 3 m nuo kraigo.

Dūmtraukiai (kaminai) turi būti aukštesni už aukščiausio pastato stogą.

4.12. Dūmtraukiai (kaminai) projektuojami, gaminami ir įrengiami vadovaujantis šių taisyklių bei Lietuvos Respublikoje galiojančių standartų reikalavimais. Molio plytų dūmtraukių (kaminų) sienelės turi būti ne plonesnės kaip 120 mm, karščiui atsparaus betono – 60 mm, ketinių ir plieninių vamzdžių – 4 mm, nerūdijančio rūgščiai atsparaus plieno – 0,6 mm, jei standartai nenustato kitaip ar jų nėra.

Metalinius dūmtraukius būtina izoliuoti nedegia, karščiui atsparia medžiaga, kurios tūrio masė ne mažesnė kaip 100 kg/m^3 ir lydymosi temperatūra ne žemesnė kaip 900°C . Iš išorės šiluminė izoliacija turi būti apjuosta apvalkalu, pagamintu iš 0,5 mm storio skardos lakšto ar kitos nedegios medžiagos. Apvalkalo paviršiaus temperatūra turi neviršyti 70°C , tačiau šiluminės izoliacijos sluoksnio storis negali būti mažesnis kaip 50 mm.

Uždarojo degimo krosnių dūmtraukiams (kaminams) valyti jų apačioje turi būti įrengtos valymo angos, užtaisomos plytomis su molio skiediniu, arba angos su durelėmis.

Dūmtraukiai (kaminai) gali būti pasvirę nuo vertikalios krypties ne didesniu kaip 30° kampu, o viršutinės dalies pasvirimas horizontalia kryptimi – ne didesnis kaip 1 m. Pasvirusios dalies dūmtraukio (kamino) vidinis paviršius turi būti lygus, jo skersinio pjūvio plotas – ne mažesnis už vertikalios dalies skersinio pjūvio plotą.

Dūmtraukiams (kaminams) valyti iš viršaus, ant stogo prie jo turi būti numatytas saugus priėjimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [151](#), 2002-04-04, Žin., 2002, Nr. 39-1446 (2002-04-12), i. k. 102301MISAK00000151

Nr. [D1-415](#), 2004-07-22, Žin., 2004, Nr. 116-4354 (2004-07-27), i. k. 104301MISAK00D1-415

4.13. Plytų dūmtraukio (kamino) viršų (0,2 m aukščiau) reikia apsaugoti nuo kritulių. Ant dūmtraukių (kaminų) draudžiama statyti stogelius, deflektorius arba kitokius dūmų kanalo antgalius.

4.14. Jei pastato stogo danga yra degi, dūmtraukiai (kaminai) privalo turėti kibirkščių gaudiklius. Tam reikalui vartojami metaliniai tinkleliai su angomis, ne didesnėmis kaip 5 x 5 mm.

4.15. Degias arba sunkiai degias pastato konstrukcijas, kurios liečiasi su krosnimis, dūmtraukiais (kaminais) arba su vėdinimo kanalais šalia dūmtraukių (kaminų), reikia apsaugoti nedegių medžiagų perskyromis.

Perskyros storis turi būti ne mažesnis kaip:

380 mm iki neapsaugotų degių pastato konstrukcijų;

250 mm iki degių pastato konstrukcijų, apsaugotų pagal 4.23 p. reikalavimus.

Perskyros storis skaičiuojamas nuo dūmtraukio (kamino) sienutės vidinio paviršiaus.

Atstumas tarp dūmtraukio (kamino) sienutės vidaus ir metalinių arba gelžbetoninių sijų turi būti ne mažesnis kaip 130 mm.

4.16. Į horizontalias perskyras negalima remti arba prie jų tvirtinti pastato konstrukcijų. Horizontalių perskyrų storis turi būti didesnis už perdangos storį tiek, kad perskyros viršus būtų 70 mm aukščiau grindų lygio arba pastogės užpilamojo sluoksnio viršaus.

4.17. Degių medžiagų sienų ir pertvarų angose įrengiamų krosnių ir dūmtraukių (kaminų) perskyros patalpoje turi būti per visą krosnies ar dūmtraukio (kamino) aukštį. Perskyros storis turi būti ne mažesnis už sienos ar pertvaros storį. Plyšiai tarp perskyros ir sienos ar perdangos turi būti užtaisomi nedegiomis medžiagomis.

4.18. Atotraukos plotis.

3 lentelėje pateikti atotraukų pločiai, nustatyti atsižvelgus į krosnies sienutės storį ir greta esančios konstrukcijos atsparumą ugniai.

3 lentelė. Atotraukų plotis

Krosnies sienelės storis, mm	Atotraukos pobūdis	Atotraukos plotis (mm)	
		Nuo neapsaugotos konstrukcijos	Nuo konstrukcijos, apsaugotos pagal 4.23 p. reikalavimus
120	atvira	260	200
120	uždara	320	260
65	atvira	320	260
65	uždara	500	380

Pastabos:

1. Atstumas tarp krosnies arba dūmtraukio (kamino) išorinio paviršiaus ir sienos (pertvaros), kurios atsparumas ugniai ne mažesnis kaip 1 val., o ugnies plitimo riba nulinė, nenormuojamas.

2. Vaikų įstaigose, bendrabučiuose ir viešojo maitinimo įmonėse sienų (pertvarų) atsparumas ugniai atotraukose turi būti ne mažesnis kaip 1 valanda.

3. Lubos apsaugomos pagal 4.20 p. reikalavimus – 150 mm plačiau už krosnies gabaritus, o grindys, sienos ir pertvaros – pagal 4.23 p. reikalavimus.

4.19. Ikimokyklinio amžiaus vaikų auklėjimo ir gydomųjų profilaktikos įstaigų pastatuose krosnių atotraukos turi būti uždaros, o sienos ir perdangos atotraukose – nedegios.

Uždaros atotraukos sienutės viršuje ir prie grindų turi būti angos su 150 cm^2 skerspjūvio grotelėmis orui cirkuliuoti. Uždaros atotraukos grindys turi būti nedegios. Jų lygis – 70 mm aukščiau patalpos grindų.

4.20. Atstumas nuo krosnies trijų plytų storio perdangos viršaus iki degių arba sunkiai degių lubų, apsaugotų tinko su metaliniu tinkleliu arba skardos lakšto su 10 mm storio asbesto kartonu, turi būti:

nuo periodiškai kūrenamos krosnies – 250 mm;

nuo kitokių krosnių – 700 mm.

Nuo neapsaugotų konstrukcijų šie atstumai turi būti atitinkamai 350 mm ir 1000 mm.

Kai krosnių perdanga yra dviejų plytų storio, atstumas iki apsaugotų arba neapsaugotų konstrukcijų turi būti 1,5 karto didesnis.

Atstumas nuo metalinės krosnies šilumą izoliuojančios perdangos iki degių apsaugotų lubų turi būti 800 mm, o be šilumą izoliuojančios perdangos atstumas iki neapsaugotų degių lubų turi būti 1200 mm.

4.21. Erdvę tarp krosnies perdangos ir degių arba sunkiai degių lubų galima iš visų pusių uždengti plytų sienomis. Šiuo atveju krosnies perdangos storį reikia padidinti iki 4 plytų, o atstumas iki lubų turi būti ne mažesnis už nurodytą 4.20 p. Priklausomai nuo uždaros erdvės sienų aukščio turi būti dvi angos su grotelėmis, kurių kiekvienos plotas būtų ne mažesnis kaip 150 cm².

4.22. Atstumas nuo dūmtraukių (kaminų) išorinio paviršiaus iki degių arba sunkiai degių stogo konstrukcijų turi būti:

130 mm – nuo plytinių ir betoninių dūmtraukių (kaminų);

250 mm – nuo neizoliuotų keraminių dūmtraukių (kaminų);

130 mm – nuo izoliuotų keraminių ir metalinių dūmtraukių (kaminų). Tarpą tarp dūmtraukio (kamino) ir degios arba sunkiai degios stogo konstrukcijos reikia uždengti nedegia stogo danga.

Punkto pakeitimai:

Nr. [151](#), 2002-04-04, *Žin.*, 2002, Nr. 39-1446 (2002-04-12), i. k. 102301MISAK00000151

4.23. Siekiant išvengti gaisro pavojaus, pastatų konstrukcijas reikia apsaugoti:

a) degias arba sunkiai degias grindis po uždarojo degimo krosnies pakuros durelėmis uždengti metaliniu 700 x 500 mm lakštu;

b) degią sieną ar pertvarą prie krosnies pakuros užkloti 25 mm storio tinko sluoksniu arba apkloti metaliniu lakštu, t. y. po juo padėti 10 mm storio nedegią medžiagą (asbesto kartoną, veltinį, įmirkytą molyje, akmens vatą ir pan.) taip, kad būtų apsaugotas plotas nuo grindų iki 250 mm aukščiau pakuros durelių viršaus;

c) degias grindis prie židinio užkloti nedegios medžiagos lakštu, kurio plotis būtų 500 mm, o ilgis į abi puses po 15 cm viršytų židinio angos plotį.

Atstumas nuo pakuros iki priešais esančios sienos turi būti ne mažesnis kaip 1250 mm.

4.24. Mažiausi atstumai nuo grindų iki pelenų rinktuvo ir dujų kaitos kanalo dugno turi būti:

a) 210 mm iki dujų kaitos kanalų ir 140 mm iki pelenų rinktuvo, jeigu perdanga arba grindys yra degios arba sunkiai degios;

b) dujų kaitos kanalai arba pelenų rinktuvai gali būti grindų lygio, jeigu perdanga arba grindys yra nedegios.

4.25. Degias grindis po karkasinėmis arba virtuvinėmis krosnimis su ne žemesnėmis kaip 100 mm metalinėmis kojėlėmis reikia padengti skardos lakštu, padėtu ant 10 mm storio nedegios medžiagos.

4.26. Krosnių dūmų kanalus prijungti prie dūmtraukių (kaminų) leidžiama ne ilgesniais kaip 400 mm dūmų vamzdžiais.

Dūmų vamzdžio sienelės turi būti ne mažesnės kaip 0,75 val atsparumo ugniai.

Reikalaujami atstumai:

a) tarp dūmų kanalo sienutės viršaus ir lubų:

500 mm, kai degios lubos neapsaugotos nuo gaisro;

400 mm, kai degios lubos apsaugotos nuo gaisro;

b) tarp dūmų vamzdžio sienutės apačios ir degių arba sunkiai degių grindų – 140 mm.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [19](#), 1999-01-18, Žin., 1999, Nr. 13-333 (1999-02-03), i. k. 099301MISAK00000019

Dėl STR 2.09.02:1998 "Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas" patvirtinimo ir 1998 08 31 įsakymo Nr. 162 dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [151](#), 2002-04-04, Žin., 2002, Nr. 39-1446 (2002-04-12), i. k. 102301MISAK00000151

Dėl statybos techninio reglamento STR 2.09.02:1998 "Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas" ir statybos taisyklių ST 8860237.02:1998 "Kietojo kuro šildymo krosnių pastatuose įrengimo taisyklės" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-415](#), 2004-07-22, Žin., 2004, Nr. 116-4354 (2004-07-27), i. k. 104301MISAK00D1-415

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 1998 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. 162 "Dėl Statybos taisyklių įregistravimo" pakeitimo